

Posudek školitele na disertační práci Mgr. Sandry Baborovské :

Otázky moderní orientace absolventů sochařského ateliéru AVU v letech 1896 - 1914.

Jestliže přijmeme za metodologický základ dějin novodobého umění vztah mezi individualitou a institucí, pak je téma disertační práce Mgr. Sandry Baborovské vynikající příležitostí jak objasnit samotné začátky českého moderního sochařství. Josef Václav Myslbek byl nepochybně jeho zakladatelskou osobností a jeho sochařská škola na Akademii výtvarných umění v Praze se stala líhní talentů mladé generace, která pak na přelomu 19. a 20. století vytvořila širší základ, který bych schopen tvůrčím způsobem recipovat pohyb na světové umělecké scéně. Reakce mladých sochařů na Myslbeka je základním faktem této situace a prvním dějištěm těchto procesů byl právě ateliér na AVU, který se otevřel po její reformě a působil od roku 1896.

O těchto záležitostech se již také psalo v monografiích, věnovaných jednotlivým individualitám, Myslbekovi, Mařatkovi, Štursovi, Kociánovi, Kafkovi, ale zatím chyběla práce, která by se spíše než jednotlivým osobnostem věnovala samotnému prostředí této školy a jejím pedagogickým a provozním poměrům. Baborovská si pro tyto účely musela zprvu ujasnit charakteristiku Myslbekovy osobnosti, zejména základy jeho uměleckého názoru. Věnovala proto značnou pozornost studiu Myslbekovy pozůstalosti. Zde se ukázala být důležitým zdrojem Myslbekova korespondence s Vojtěchem Hynaisem, týkající se hlavně získávání fotografií a modelů francouzské sochařské produkce novobarokního stylového zaměření, se kterou se Myslbek setkal na své památné cestě do Paříže v roce 1878 a která se stala aktuálním korektivem jeho snah o novou monumentalitu, využívající jako výrazový prostředek sochařskou draperii. Vztahy Myslbeka k Francii se již zabýval V. Volavka ve své monografii z roku 1942, Baborovská se podařilo tyto vztahy ověřit a rozšířit konkrétně potřebné komparace. Zjistila i zajímavé podrobnosti o získávání odlišných redukcí francouzských plastik do sbírek na pražské Uměleckoprůmyslové škole, kde Myslbek vyučoval před svým nástupem na Akademii.

Z hlediska pedagogického působení Myslbeka je pochopitelně nejzajímavější jeho vztah k silné generaci mladých sochařů, která se shromáždila v jeho ateliéru kolem roku 1900. Baborovská podrobně sleduje tyto často dosti bouřlivé vztahy jednotlivě a dokáže rozlišit jejich intenzitu. Pomáhá jí k tomu i okolnost, že někteří (jako Kafka a Kalvoda) docela vydatně pracovali i na v podstatě soukromé Myslbekově záležitosti - na jeho pomníku sv. Václavovi. Informovaně probírá i otázky komplikovanějších vztahů k Augustu Rodinovi, poněkud postrádám reakce na Františka Bílka. K pohybu mladých sochařů v Myslbekově ateliéru přináší Baborovská řadu chronologických a věcných upřesnění díky vytrvalé práci zejména v archivních fondech uložených v Národní galerii. Určitým zklamáním pro ni byl ovšem archiv Akademie výtvarných umění v Praze, chudý na údaje o studentech, kde je ale stále záhada s tím, že některé fondy jsou zřejmě nezpracované a tedy nepřístupné.

Velkým přínosem práce je pozornost věnovaná Myslbekovým studentům německé národnosti, Karlu Wilfertovi mladšímu a zejména Josefíně Christen jako první ženě - sochařce na pražské Akademii. Je to zajímavá kapitola i z hlediska jejího osobního vztahu k Myslbekovi, kde se v jejích žádostech o korektury objevují i konkrétní reálie z dobového sochařského provozu.

Baborovská si uvědomuje, že s nástupem Jana Štursy na místo asistenta v roce 1908 nastala v akademickém ateliéru nová situace, která by si asi vyžádala zase zvláštního zpracování. Myslbekova účast na výuce v letech před první světovou válkou už byla určitě značně oslabena, faktem ovšem je, že ze šedesáti sochařů, kteří absolvovali Myslbekův ateliér v letech 1896 - 1914 známe dobře jen jména z první třetiny tohoto seznamu. Celkovému hodnocení výsledků akademického ateliéru se tak ještě kladou v cestu obtížně překonatelné faktografické otázky.

Sandra Baborovská svou prací určitě hodně přispěla k získávání této evidence a k jejímu hodnocení, takže její disertaci rád doporučuji k obhajobě.